

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Gf.I.30.493/2011/3.szám

A Szegedi Ítéltábla a Dr. Zalántai Emőke ügyvéd által képviselt **(felperes neve, címe)** alatti székhelyű felperesnek - az Aranyosiné Dr. Reich Anna ügyvéd által képviselt **(alperes neve, címe)** alatti székhelyű alperes ellen szerződés teljesítése iránt indított perében a Bács-Kiskun Megyei Bíróság (Kecskeméti Törvényszék) 2011. szeptember hó 2. napján kelt 10.a.G.40.013/2011/35. számú ítélete ellen az alperes részéről 36. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett rendelkezéseit **részben megváltoztatja** és az alperes marasztalásának összegét 56.821.335,- (Ötvenhatmillió-nyolcszázhuszonegyezer-háromszázharmincöt) Ft-ra, valamint ennek az elsőfokú ítélet szerinti mértékű és tartamú kamatára leszállítja.

Az alperes által fizetendő elsőfokú eljárási költség összegét 1.800.000,- (Egymillió-nyolcszázezer) Ft-ra leszállítja.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 300.000,- (Háromszázezer) Ft másodfokú eljárási költséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S :

A peres felek között 2010. július 27. napján „adásvételi szerződés” jött létre 4.500 tonna, 2010. évi termésű takarmánykukoricára. A vételárat 30.500,- Ft + ÁFA/tonna összegben határozták meg, melynek fizetési határideje 30.000.000,- Ft + ÁFA összeghatárig 2010. október 30-a, míg az ezt meghaladó további vételár tekintetében 2010. november 15-e volt a „vevő által kiállított mintaszámla alapján készült számlázást követően”. A számla alapja a felperes telephelyén mért tömeg és vizsgált minőség. A vevő egyidejűleg vállalta az elszámolás alapját képező termékkísérő jegy kiállítását is. A felek úgy rendelkeztek, hogy az áru felpereshez

szállítása az ő rendelkezése (diszpozíciója) alapján történik az attól számított 3 napon belül. A szerződés 7. pontjában kikötötték, amennyiben az alperes az árut nem adja át, kötbér fizetésére köteles, melynek mértéke a nem teljesített érték 20 %-a. A kötbérfizetési határidő a végső szállítási határidő lejártát követő 3. nap. Rendelkeztek arról is, hogy a kötbérre jogosult fél érvényesítheti az azt meghaladó kárát és a szerződésszegésből eredő egyéb jogait is. Rögzítették, az alperes nem szerződésszerű teljesítése esetén a felperesi vevő jogosult fedezeti vételt eszközölni, melyből eredő többletköltségeit az eladó viseli. A fedezeti vételt úgy definiálták, hogy amikor a vevő meggyőződik az eladó nemteljesítéséről, annak előzetes tájékoztatása mellett bármely más eladótól beszerezheti az árut. Az alperes hozzájárult ahhoz, hogy a felperes felé fennálló bárminemű lejárt tartozása levonásba helyezhető legyen a vételárból.

Az alperes összesen 1.015,74 tonna takarmánykukoricát szállított le a felperesnek. Ezzel összefüggésben 2010. október 19-én 6.369.925,- Ft-ról, október 27-én 31.755.075,- Ft-ról, majd november 3-án további 600.088,- Ft-ról állított ki számlát az általa mért mennyiségek alapján. Az utolsó részszámlán érvényesített összeg alapja 15,74 tonna terménymennyiség volt.

Az októberi keltű számlákat a felperes november 5-én kiegyenlítette, az utolsó, 2010. november 23-án kézhez vett számlát másnap visszaküldte „nem szerződés szerint számláztak” megjegyzéssel amiatt, hogy a felperes telephelyén összesen 1.015,22 tonna súlyt mértek.

Az alperes által - az előzőekkel egyező tartalommal - ismét megküldött harmadik számlát a felperes 2010. december 6-án visszaküldte, melyre rávezette, hogy az nem az adásvételi szerződés szerint került kiállításra.

A felperes 2010. december 17-én elektronikus úton megküldte az alperesnek december 15-én kelt mintaszámláját 582.881,- Ft-ról, majd ezt javította december 17-én 580.263,- Ft-ra. Utóbbin a fizetési határidőt 2010. december 29-ében határozta meg. A számlázás alapja az általa mért mennyiség utolsó részlete, 15,22 tonna volt.

Az alperes 2011. január 4-én kelt levelében közölte, hogy a mintaszámlákon szereplő súlyt elfogadni nem tudja, azonban korábbi számláját megbontotta, és az 51/2010. számú számlán a felperes által a mintaszámlán feltüntetett terménymennyiség alapján számlázta ki a neki járó összeget 580.263,- Ft-ban, míg a különbözetet 52/2010. számú számláján érvényesítette. A számlák keltezése 2011. január 11-e volt, a feltüntetett fizetési határidő 2010. december 29-e.

Időközben a felperes - 2010. november 22-én kelt levelével - felszólította az alperest a hiányzó 3.500 tonna takarmánykukorica átadására, aki azonban 2010. december 16-i válaszlevelében a további teljesítéstől elzárkózott. Az egyeztetések során - ugyanezen időszakban - a felperes képviselőjében eljáró **(tanú neve)** úgy nyilatkozott, hogy a hiányzó mennyiségből 1.000 tonnát „a következő évi teljesítmény részévé” tesznek.

Az alperes az így fennmaradt szerződéses mennyiséget sem szállította le, a rendelkezésére álló mintegy 2.000 tonna terményt más szerződéses partnerei részére teljesítette.

A felperes 2011. januárjában fedezeti vétel útján szerzett be 3.484,78 tonna takarmánykukoricát részben 53.644,- Ft + ÁFA/tonna, részben 52.992,- Ft + ÁFA/tonna egységaron. A vételárat 2011. január 11-én, illetőleg 18-án átutalta az eladónak.

A felperes keresetében elsődlegesen 3.484,78 tonna szerződés szerinti minőségű takarmánykukorica birtokba és tulajdonba adására kérte kötelezni az alperest a vételár egyidejű teljesítése mellett. Másodlagosan 21.257.158,- Ft összegű kötbér és további 58.708.177,- Ft kár megtérítését igényelte az ezen összegek után 2011. január 1. napjától a kifizetésig járó késedelmi kamatokkal növelten. Elsődleges kereseti kérelme kapcsán az alperes szerződésszegésére utalt. Másodlagos kérelmét azzal indokolta, hogy az alperes felróható szerződésszegése miatt - a szerződés 7. pontja alapján - a le nem szállított 3.484,78 tonna takarmánykukorica vételárának 20 %-ában meghatározott kötbér fizetésére köteles. Állította, hogy az alperes nemteljesítése miatt fedezeti vásárlásra kényszerült részben 53.644,- Ft + ÁFA/tonna, részben 52.992,- Ft + ÁFA/tonna egységaron, melynek következtében - a kötbéren felül - 58.708.177,- Ft kár érte a felmerült többletköltségek kapcsán. Ennek megtérítésére az alperes szintén a szerződés 7. pontja alapján köteles.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Elismerte, hogy a felperessel 4.500 tonna takarmánykukorica leszállítására kötött szerződést, amelyből - álláspontja szerint - 1.015,74 tonna mennyiséget adott át. Az ezt meghaladó mennyiséget a termelőktől felvásárolni nem tudta, mivel az a kedvezőtlen időjárás miatt nem termett meg. Miután e körülmények vis maiornak minősülnek, a termelőkkel szemben szankciók alkalmazására nem volt lehetősége. Állította, hogy a várható hiányt - szerződésmódosítás céljával - a felperes felé már 2010. augusztusában jelezte. Hivatkozott továbbá arra is, hogy a felperes a számlák egy részét csak késedelmesen, többszöri felszólításra fizette meg, és mintaszámlát is csak megkésve küldött. Ezen felül mivel tudomására jutott, hogy a felperes fizetéseképtelen, nagy összegű lejárt tartozásai vannak, a szerződéstől elállt, következésképpen annak teljesítésére nem köteles. Utalt arra, hogy a rendelkezésére álló további kukoricát olyan megrendelők részére értékesítette, akik a kikötötnél alacsonyabb mennyiséget is hajlandók voltak elfogadni.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, fizessen meg a felperesnek 79.965.335,- Ft-ot és annak 2011. január 18. napjától a kifizetésig járó törvényes mértékű késedelmi kamatát, valamint 4.597.500,- Ft perköltséget. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Határozatának indokolásában megállapította, hogy a felek között adásvételi szerződés jött létre. A fajlagos szolgáltatásra tekintettel a teljesítés lehetetlenülése - fizikai okból - fogalmilag kizárt, a vis maiorra történt hivatkozás alaptalan. Mivel azonban az alperesnek a szerződött mennyiség nem áll rendelkezésére, az elsődleges kereseti kérelem nem megalapozott. A csupán részbeni teljesítéssel viszont az alperes a felperesnek kárt okozott, ezért a hiányzó mennyiség után járó arányos kötbér és a fedezeti vételből származó többletköltség megfizetésére köteles. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a kártérítési felelősség alól az alperes magát kimenteni nem tudta. A felperes a számlák kiegyenlítése során nem követett el olyan súlyos szerződésszegést, ami alapot adhatott volna az elállásra. A szerződés rendelkezéseit az alperes nem tartotta be, amikor a szállítás napján saját mérése alapján állította ki a számlákat. A felperes alappal kontrollálta az azon szerepeltetett súlymennyiséget és kérte a számla korrigálását a szerződésre hivatkozással, ezért a vételárfizetésben mutatkozó késedelem nem róható a terhére.

A felróható alperesi szerződésszegésre tekintettel találta megalapozottnak a másodlagos kereseti kérelmet. A kamatfizetés kezdő időpontját ahhoz mérten állapította meg, hogy a

felperes a fedezeti vételár második részletét 2011. január 18-án teljesítette. A pernyertes félnek járó perköltségben figyelembe vette a biztosítási intézkedés elrendelésére irányuló - alaptalannak bizonyult - kérelem kapcsán felmerült eljárási költségeket is.

Az ítélettel szemben, annak részbeni megváltoztatása és a kereset teljes elutasítása érdekében az alperes terjesztett elő fellebbezést. Érvelése szerint a felek között mezőgazdasági termékértékesítési szerződés jött létre, amely zárt fajú szolgáltatásra irányult. Az alperes nemteljesítésének oka az volt, hogy szerződéses partnerei a vis maiornak minősülő időjárási körülmények miatt számára sem tudtak szállítani. Mivel erről a felperest már 2010. augusztusában tájékoztatta, ezzel összefüggésben sem teljesítésre, sem kártérítésre nem kötelezhető. Megismételte azt az elsőfokú eljárásbeli álláspontját, hogy a szerződéstől jogszerűen állt el, mivel a felperes késedelmesen teljesített. Késedelme egyrészt abban állt, hogy termékkísérő jegyet nem, mintaszámlát pedig megkésve, 2010. december 17-én küldött, és még az ennek megfelelően számlázott tételt sem egyenlítette ki határidőben, 2011. november 25-ig. Mindezek, és a felperes fizetéseképtelenségéről szóló tájékoztatás miatt ingott meg bizalma szerződéses partnerében és állt el a szerződéstől. E körben a Ptk. 281. § (2) és (3) bekezdésére hivatkozott. A fedezeti vétel során felmerült többletköltség megtérítésére irányuló igény kapcsán azzal érvelt, hogy önmagukban a csatolt számlák a fedezeti vétel tényét, a vételár kiegyenlítését nem igazolják. Hivatkozott arra is, hogy azt lényegesen korábban kellett volna eszközölnie a felperesnek, mivel az alperes már 2010. augusztusában jelezte, hogy nem lesz meg a szerződött mennyiség. Miután a takarmánykukorica ára ebben az időszakban jelentősen emelkedett, a felperes a januári fedezeti vétellel megszegte kárenyhítési kötelezettségét, amelynek következtében kártérítésre nem kötelezhető. Sérelmezte továbbá, hogy az elsőfokú bíróság a biztosítási intézkedés elrendelésével kapcsolatos költségeket - annak ellenére, hogy az erre irányuló kérelem alaptalannak bizonyult - az alperesre terhelte.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet fellebbezéssel támadott részének helyes indokai szerinti helybenhagyására irányult. Indokolásában fenntartotta az elsőfokú eljárásban kifejtett jogi érveit.

A fellebbezés **részben alapos.**

Arra helyesen hivatkozott az alperes az eljárás során, hogy a felek között - tartalmát tekintve - mezőgazdasági termékértékesítési szerződés jött létre. Ennek egyik válfaja a Ptk. 417. § (1) bekezdésében szabályozott ún. adási (adásvételi) típusú szerződés, amely alapján a termelő meghatározott mennyiségű, maga termelte terményt, terméket vagy saját nevelésű, illetőleg hízlalású állatot köteles kikötött későbbi időpontban a megrendelő birtokába és tulajdonába (kezelésébe) adni, a megrendelő pedig köteles a terményt, terméket, illetőleg állatot átvenni és az ellenértéket megfizetni. A Ptk. 417. § (3) bekezdése értelmében gazdálkodó szervezet a nem maga termelte termény, termék és a nem saját nevelésű, illetve

A perben az alperesi gazdasági társaság nem maga termelte termény későbbi időpontban történő átadását vállalta ellenérték fejében, amely ezért adási típusú mezőgazdasági termékértékesítési szerződésnek minősül.

A szerződés létrejötte szempontjából lényeges feltétel az árban való megállapodás. Az ilyen típusú szerződésekben a vételár meghatározása többféle módon történhet. Lehetőség van arra, hogy a szerződő felek az átvételkori piaci ár alkalmazására utaljanak, miután a mezőgazdasági termékértékesítési szerződés sajátosságából - a szerződéskötéshez képest lényegesen későbbi teljesítési időpontból - adódóan nem ismerhetik pontosan a majdani, időközbeni piaci árváltozásokat, csak becsülni tudják, hogy a teljesítési időben az adott termékért a piacon milyen összegű vételárat adnak. Ha a szerződésben ilyen rendelkezést tesznek, akkor a teljesítési hely szerinti piacon mutató középárát kell megfizetnie a megrendelőnek. A perbeli esetben nem ez történt, a felek a szerződésben konkrét vételár meghatározást tettek, következésképpen attól utóbb nem, illetőleg csak egyező akarattal térhettek volna el (Ptk. 240. § (1) bekezdés). A szerződés megkötésekor valamennyi körülmény mérlegelésével szabadon dönthettek a megállapodás tartalmáról, így a vételár meghatározása is közös akaratuktól függött (Ptk. 205. § (1) bekezdés). Piaci viszonyok között a gazdasági körülmények - akár drasztikus - megváltozása az üzleti kockázat része, amely a szerződéses jogi kapcsolatok tartalmát automatikusan nem változtatja meg. A perbeli tartalommal kötött szerződés esetén mindkét félnek azzal kellett számolnia, hogy a piaci viszonyok változása a kikötött vételárat nem érintheti. Miután a felek a vételárat a szerződésben konkrétan meghatározták, az alperes ezen az áron volt köteles átadni a terményt a felperesnek, aki ezt a vételárat volt köteles megfizetni.

A vételár fizetése a szerződés értelmében két részletben vált esedékessé: október 30. napjáig 30.000.000,- Ft + ÁFA, majd az összes termény elszállítását követően november 15-ig a további fennmaradó összeg. Az alperes a teljesítést a hiányzó terménymennyiség tekintetében megtagadta. A felperes - a Ptk. 313. §-ának megfelelően - előbb a késedelem következményeit alkalmazta, igényt tartott a teljesítésre, majd a Ptk. 312. § (2) bekezdése szerint kártérítést követelt. A másodfokú eljárás során már csak a kártérítés volt vitatott.

Az alperes a felróhatóság alóli kimentés körében hivatkozott egyrészt arra, hogy a termelőktől nem tudta beszerezni a valamennyi vevője részére szükséges teljes terménymennyiséget, másrészt arra, hogy az meg sem termett, mindezeket azonban csak részben bizonyította.

A felperesnek - annak ellenére, hogy a felek között létrejött mezőgazdasági termékértékesítési szerződés ezt nem tartalmazza - tudnia kellett, hogy az alperes a **(település neve)** és környékén gazdálkodó termelőktől, beszállítóktól szerzi majd be az árut. A teljes hiányzó mennyiség vonatkozásában azonban az alperes már azt sem bizonyította, hogy ezen a területen érvényes szerződésekkel valóban lekötötte a terményeket, továbbá azt sem, hogy vis maior - és nem árváltozás - miatt maradt el részéről a teljesítés.

Egy termékkereskedelemmel foglalkozó szakcégnak, amilyen az alperes, tisztában kellett lennie azzal, hogy a Ptk. 418. § (2) bekezdése értelmében mezőgazdasági

termékértékesítési szerződés érvényesen csak írásban köthető. Ennek következtében akkor járt volna el kellő gondossággal, ha a teljes perbeli szerződéses terménymennyiséget már korábban leköti - megfelelő szerződéses formában - a termelőkkel. Ezzel szemben maga állította, hogy a termelőkkel csak szóban kötött szerződést, így amikor a piaci változások folytán jelentősen emelkedett a takarmánykukorica vételára, a termelők jogkövetkezmények nélkül megtehették, hogy az alperesnek ígért terményt másnak adják el. Csak abban az esetben mentesülhetett volna a felelősség alól az alperes arra hivatkozással, hogy a meghatározott termőterületekről a szükséges kukoricamennyiséget nem tudta beszerezni, ha igazolja, hogy mely termelőkkel, illetve beszállítókkal, milyen tartalmú szerződést kötött, s mivel ezesetben megrendelői felé arányos teljesítési kötelezettség terheli, az további bizonyítást igényelt volna, hogy a rendelkezésére álló terménymennyiségből az egyes megrendelők felé a szerződéseknek megfelelő arányban szállított (BH 1993/9/572. számú eseti döntés). Ilyen esetben tehát nem lehet szempont a teljesítésnél, hogy melyik megrendelővel kötött időben először szerződést.

Az alperes fellebbezési érvelése szerint az agrárpiaci rendtartásról szóló 2003. évi XVI. törvény alapján is mentesül a felelősség alól. Ezzel összefüggésben az ítélőtábla rámutat, hogy a hivatkozott jogszabály 2010. december 24. napjától lépett hatályba, tehát a perbeli szerződés megkötését követően, így a felek jogviszonyára nem alkalmazható, továbbá az csak a kistermelőkre irányadó, amelynek az alperes nem tekinthető.

A Ptk. 277. § (5) bekezdése és 420. § (1) bekezdése értelmében a felek kötelesek egymást tájékoztatni a teljesítést érintő minden lényeges kérdésről (együttműködési kötelezettség).

A mai technikai viszonyok mellett (e-mail, fax, sms, postai levél) az alperest semmi nem akadályozta abban, hogy utólag, a perben is igazolható módon akadályközléssel éljen. Olyan bizonyíték azonban nem áll rendelkezésre, mely szerint az alperes arról tájékoztatta volna szerződéses partnerét, hogy a teljes hiányzó mennyiségű takarmánykukoricát nem tudja szállítani. Ezzel szemben a peradatok alapján megállapítható, hogy 2.000 tonnát meghaladó mennyiséget novemberben más részére magasabb áron értékesített, de erről a felperest nem tájékoztatta (28. számú jegyzőkönyv 12. oldal).

(tanú neve) tanúvallomásából ugyanakkor megállapítható, hogy az alperes 1.000 tonna takarmánykukorica vonatkozásában - novemberben - közölte a felperessel, hogy az nem termett meg, melynek következtében leszállítani nem tudja, a további mennyiség tekintetében akadályközléssel nem élt. Ebből következően a felperes 2010. decemberében jogszerűen várta közel 2.500 tonna termény teljesítését, amit igazol a december 13-i feljegyzés tartalma is (28/F/2.).

(tanú neve) tanúvallomásából az is megállapítható, hogy releváns ismeretei (a termésre kiható időjárási körülmények, alperesi beszerzési nehézségek) alapján az 1.000 tonna hiányt a felperes képviselőjében tudomásul vette, úgy nyilatkozott, hogy ezt a hiányt „el tudjuk fogadni” (28. számú jegyzőkönyv 9. oldal).

Gf.I.30.493/2011/3.szám

Az alperes a pert megelőző levelezés (2010. december 16-i levél), majd a per során is arra hivatkozott, döntően amiatt nem teljesítette a szerződést, mert a felperes elzárkózott a

szerződés módosítására tett ajánlatától: a szerződéses mennyiség csökkentésétől és a vételár előre történő kifizetésétől (4. szám alatti ellenkérelem 2. oldal). A rendelkezésre álló okiratokból azonban nem megállapítható, hogy az alperes pontosan milyen tartalmú szerződésmódosításra tett ajánlatot, ugyanakkor a felperes és a képviselőjében eljáró tanú ((**tanú neve**)) úgy nyilatkozott, a felperes elfogadta a szállítással egyidejű teljesítésre tett szóbeli ajánlatot, sőt hajlandó lett volna a vételárat letétbe is helyezni. A szerződéses mennyiség 1.000 tonnával való csökkentése tekintetében pedig a felperes - bizonyítottan - elfogadta a szerződésmódosítási ajánlatot, ezt a mennyiséget átvitték volna a következő évre. Mindezek ismeretében nem tekinthető igazoltnak az az alperesi állítás, hogy a vevő elzárkózott volna az igényelt tartalmú szerződésmódosítástól. Ezzel összefüggésben megjegyzi az ítélet, hogy a szerződési szabadság elvének megfelelően a szerződésmódosításra a felperes nem volt kötelezhető, így ha az a felek között nem történik meg, annak hiányára az alperes - mint elutasítási okra - egyébként sem hivatkozhat.

Az akadályközlés elmaradása, illetőleg - részben - késői eszközlése miatt a felperes 2011. januárját megelőző időpontban - figyelembe véve a beszerzéshez szükséges időt is - nem intézkedhetett a fedezeti vétel kapcsán. Kárenyhítési kötelezettségének ezzel megfelelő módon eleget tett, mulasztás nem terheli (Ptk. 340. § (1) bekezdés).

Az alperes védekezésében utalt a felperes fizetési késedelmére is, melynek következtében 2010. december 16-i levelében a szerződéstől - jogszerűen - elállt (Ptk. 320. § (1) bekezdés). Ezzel szemben az alperes kifejezett elállási nyilatkozatot nem tett, emellett a megrendelői fizetési késedelem, mint érdekmúlást megalapozó körülmény a bírói gyakorlat szerint nem fogadható el kisebb összegű tartozás, illetve néhány napos késedelem esetén (BH 1996/1/49. számú eseti döntés).

A Ptk. 281. § (2) és (3) bekezdései értelmében az alperes a megrendelői késedelmén túl hivatkozott a felperes vagyoni viszonyaiban mutatkozó jelentős romlásra is, amely miatt a vételár utólagos megfizetése veszélyeztetve volt (26. számú beadvány, fellebbezés). Mindezek miatt álláspontja szerint jogszerűen tagadta meg a teljesítést. A Ptk. 281. § (2) és (3) bekezdései szerint azonban ilyen esetben a fél csak akkor állhat el a szerződéstől, ha pénzügyi biztosíték nyújtására hívta fel partnerét, arra megfelelő határidőt szabott, amely eredménytelenül telt el. A teljesítést az alperes legfeljebb addig tagadhatta meg, amíg a késedelem tartott (Ptk. 281. § (2) bekezdés a) pontja). Mivel a felperes 5 napos késedelem után a vételárat kifizette, ezt követően a hivatkozott jog az alperest már nem illette meg. Ezen túlmenően nem bizonyította azt sem, hogy a felperes vagyoni helyzetében olyan változás következett volna be, amely veszélyeztette a vételár későbbi kifizetését, továbbá felhívta a felperest biztosíték nyújtására, amelytől az elzárkózott. A felperesi teljesítésben mutatkozó, rövid ideig tartó késedelem nem valószínűsíti vagyoni viszonyainak a vételár megfizetését veszélyeztető mértékű romlását.

Mindezekkel szemben a felperes igazolta, hogy kellő gondossággal eljárva fedezeti vételt eszközölt, amellyel összefüggésben az 53.644,- Ft + ÁFA/tonna, illetőleg 52.992,- Ft + ÁFA/tonna egységaron számított ellenértéket megfizette (35/F/1-2. szám alatt csatolt bankszámlakivonat). A teljesítéssel megtérítési igénye keletkezett a felek között létrejött mezőgazdasági termékértékesítési szerződés 7. pontjának megfelelően.

Az alperes azonban 1.000 tonna vonatkozásában kimentette magát a felelősség alól, a termelők és **(tanú neve)** tanúvallomása alátámasztotta, hogy valóban volt olyan kiesett mennyiség, amelynek teljesítésére rajta kívülálló okok miatt nem volt képes. Ezért a kárszámítás a következőképpen alakul:

Az alperes a szerződést megszegve 2.484,78 tonna mennyiséget nem adott le, amely 30.500,- Ft/tonna szerződéses árral számítva 75.785.790,- Ft összeget jelent. Ennek 20 %-a, 15.157.158,- Ft a szerződésben kikötött meghiúsulási kötbér (Ptk. 246. § (1) bekezdés).

E hiányzó mennyiségből 1.432 tonnát a felperes 53.644,- Ft/tonna egységáron szerzett be, ezzel összefüggésben 76.818.208,- Ft-ot teljesített. A további 1.052,78 tonnára vonatkozó fedezeti vétel 52.992,- Ft-os egységáron történt, melynek kapcsán 55.788.917,- Ft vételárat fizetett meg. A két részösszeget összeadva megállapítható, hogy 132.607.125,- Ft-os beszerzési áron pótolta a hiányzó terménymennyiséget. Ezen összeg és az azonos mennyiségre eső szerződéses vételár különbözete (132.607.125,- Ft - 75.785.790,- Ft), azaz 56.821.335,- Ft a felperest ért teljes kár. Ebből a kötbéren felüli, azt meghaladó kár, melyet a felperes a szerződés, valamint a Ptk. 246. § (2) bekezdése alapján érvényesíthet 41.664.177,- Ft.

Az így megállapított - két jogcímen fennálló - összesen 56.821.335,- Ft kártérítési összeg után az alperes a Ptk. 301/A §-a szerinti késedelmi kamat fizetésére is köteles a késedelem időszakára, ami a kár bekövetkeztétől esedékes (Ptk. 360. § (1) bekezdés).

Alappal kifogásolta fellebbezésében az alperes, hogy az elsőfokú ítélet a felperes eredménytelennek bizonyult biztosítási intézkedés elrendelése iránti kérelmével kapcsolatos költségeket is ráterhelte. Az elsőfokú bíróság biztosítási intézkedést elrendelő végzésével szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyre 18.000,- Ft fellebbezési eljárási illetéket lerótt. Miután fellebbezése megalapozottnak bizonyult, javára 40.000,- Ft eljárási költség került megállapításra. Ezt az összeget az alperesre terhelni nem lehet (Pp. 78. § (1) bekezdés).

A felperes pernyertessége 71 %-os, az ehhez arányosan társuló elsőfokú eljárási illeték 639.000,- Ft-os összegének viselésére az alperes köteles, míg 361.000,- Ft a felperes terhén marad. A pertárgyértékhez igazodó (32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (1) és (2) bekezdés), felperesnek járó ügyvédi munkadíj összege 1.904.640,- Ft + 27 % ÁFA. Az alperesnek pernyertessége arányában (Pp. 81. § (1) bekezdés) 894.320,- Ft + 27 % ÁFA ügyvédi munkadíj járna. A két összeg különbözete ÁFÁ-val növelten 1.283.106,- Ft. A felperes nagyobb arányú pernyertességére tekintettel ezt az összeget az alperesnek kell megfizetnie, valamint az ehhez igazodó elsőfokú eljárási illetéket is. Az így számított elsőfokú eljárási költséget az ítéletábla némiképp mérsékelte, figyelemmel a felperesi jogi képviselő által az elsőfokú eljárásban kifejtett munkamennyiségére és a per nehézségi fokára, így azt 1.800.000,- Ft-ban határozta meg.

- 9 -

Gf.I.30.493/2011/3.szám

A kifejtettekre tekintettel az ítéletábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintve, megfellebbezett rendelkezéseit a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta és az alperes marasztalásának összegét 56.821.335,- Ft-ra, valamint ennek az elsőfokú ítélet szerinti mértékű és tartamú kamatára leszállította.

Az alperes által fizetendő elsőfokú eljárási költség összegét 1.800.000,- Ft-ra leszállította. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A másodfokú eljárásban a nagyobb arányban pervesztes alperest kötelezte a felperes részére másodfokú eljárási költség fizetésére, melynek számításakor a pernyertességi-pervesztességi arányokat és a kifejtett munkát vette alapul (Pp. 81. § (1) bekezdés, 32/3003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (5) és (6) bekezdése), és azt 300.000,- Ft-ban állapította meg.

Szeged, 2012. január hó 12. napján

Dr. Mányoki Zsolt sk.
a tanács elnöke

Dr. Kiss Gabriella sk.
előadó bíró

Dr. Hámori Attila sk.
táblabíró